

Závěry Rady o Akčním plánu pro řešení úvěrů v selhání v Evropě

„Rada:

1. BERE NA VĚDOMÍ, že finanční krize a následné recese společně se strukturálními faktory, jež byly někdy doprovázeny nevhodnými postupy poskytování úvěrů, způsobily, že banky v některých členských státech v současnosti vykazují vysoký podíl úvěrů v selhání;
2. UVĚDOMUJE SI, že ve většině členských států sice není vysoký podíl úvěrů v selhání záležitostí jen posledních let, ale že negativní dopady stávajících vysokých podílů úvěrů v selhání ve značném počtu členských států mohou představovat riziko přeshraničního šíření problémů s ohledem na hospodářský a finanční systém EU obecně a mít vliv na to, jak trhy vnímají evropský bankovní sektor jako celek, a zvláště pak v rámci bankovní unie;
3. ZDŮRAŽŇUJE, že za včasnou restrukturalizaci svých modelů podnikání a včasné řešení problémů spojených s úvěry v selhání sice primárně odpovídají banky, ale že pro EU jako celek by byla užitečná další opatření k řešení nakupených úvěrů v selhání a k prevenci vzniku a hromadění takových úvěrů v budoucnosti, neboť by přispěla k silnějšímu růstu a snížila roztržitost finančních trhů;
4. KONSTATUJE, že bez ohledu na probíhající hospodářské oživení možná nebudou stávající vysoké podíly úvěrů v selhání v některých členských státech vzhledem ke svému rozsahu klesat uspokojivým tempem, a VÍTÁ opatření, která již některé dotčené členské státy a orgány a instituce EU učinily, stejně jako značný pokrok, jehož dosáhly, pokud jde o řešení tohoto problému zděděného z minulosti a zabránění tomu, aby se opakoval; KONSTATUJE, že orgány dohledu mohou v současné době využívat specifických nástrojů, jako například v příslušných případech posuzování vzniklých či pravděpodobných ztrát prostřednictvím náležitého oceňování aktiv; ZDŮRAŽŇUJE, že k tomu, aby se podíly úvěrů v selhání znovu snížily na udržitelnou úroveň, je zapotřebí více úsilí a je třeba všechny úvěrové instituce v EU více motivovat k tomu, aby úvěry v selhání proaktivně řešily, avšak současně zabránit rušivým účinkům nucených prodejů;
5. POUKAZUJE na to, že reformy regulačního rámce, které v EU po krizi proběhly, včetně kroků k vytvoření bankovní unie, představují změnu systému s cílem ochránit peníze daňových poplatníků, zajistit zachování finanční stability v eurozóně i EU jako celku a posílit tržní mechanismy v bankovním sektoru. Z tohoto hlediska mají zásadní význam nástroje k řešení krizí, a především rekapitalizace z vnitřních zdrojů. Řešení problematiky úvěrů v selhání, které může znamenat odstranění překážek bránících další restrukturalizaci v bankovním sektoru, by mělo být s těmito pravidly v souladu – včetně směrnice 2014/59/EU (BRRD) a pravidel státní podpory;
6. ZDŮRAŽŇUJE, že neúčinnější cestou k řešení nakupených úvěrů v selhání i k prevenci vzniku a hromadění nových takových úvěrů v rozvahách bank je komplexní přístup, jenž kombinuje různá doplňující se politická opatření na úrovni členských států a případně na úrovni evropské, a to zejména ve všech těchto čtyřech oblastech politiky: dohled, ii) strukturální reformy insolvenčních rámců a rámců pro vymáhání pohledávek, iii) rozvoj sekundárních trhů pro problematická aktiva a iv) podpora restrukturalizace bankovního systému;
7. VÍTÁ proto zprávu o úvěrech v selhání^[1], kterou vypracovala podskupina Výboru pro finanční služby, a VYZÝVÁ členské státy i orgány, instituce a agentury EU, aby na základě těchto závěrů Rady pokročily v práci na politických variantách ve zprávě obsažených;
8. v této souvislosti zejména VYZÝVÁ:
 - Komisi, aby v létě 2017 vydala výklad stávajících dohledových pravomocí stanovených v právních předpisech EU s cílem objasnit jejich použitelnost, pokud jde o systémy bank pro tvorbu opravných položek a rezerv na úvěry v selhání podle článku 16 nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 a článku 104 směrnice 2013/36/EU (CRD IV); v návaznosti na výklad Komise Rada případně po provedení úplné analýzy výhod a nevýhod zváží změnu článku 104 CRD IV v rámci probíhajícího přezkumu CRR/CRD IV, v souladu s politickými variantami uvedenými ve zprávě o úvěrech v selhání;

- Komisi, aby v rámci probíhajícího přezkumu CRR/CRD IV zvažila omezitelnost pojištění k řešení možné nedostatečné tvorby opravných položek a rezerv, které by se uplatňovaly u nově poskytnutých úvěrů; tyto právně zakotvené pojištění by mohly mít formu povinných omezitelných odpočtů úvěrů v selhání od kapitálu, a to v návaznosti na vyhodnocení nejvhodnějších kalibrací v souladu s mezinárodní praxí;
- bankovní dohled ECB, aby spolu s vnitrostátními příslušnými orgány v rámci bankovní unie do konce roku 2018 zavedl ve vztahu k méně významným institucím v bankovní unii pokyny, které budou podobné „Pokynům pro banky ohledně úvěrů v selhání“, jež jednotný mechanismus dohledu vydal pro významné instituce, a to v příslušných případech s cílenými úpravami;
- Evropský orgán pro bankovníctví, aby do léta 2018 vydal obecné pokyny k řízení úvěrů v selhání, jež budou v souladu s pokyny uvedenými výše a budou mít širokou působnost zahrnující všechny banky v celé EU;
- Evropský orgán pro bankovníctví, aby do léta 2018 vydal podrobné pokyny pro poskytování, monitorování a vnitřní správu úvěrů bankami, které by se mohly zejména zabývat otázkami, jako je transparentnost a posuzování bonity úvěrované osoby; tyto pokyny by měly v příslušných případech představovat rozvinutí dosavadních zkušeností členských států;
- Evropskou radu pro systémová rizika, aby do konce roku 2018 vyvinula makroomezitelnostní přístupy zabrahující vzniku celosystémových problémů s úvěry v selhání a náležitě přitom zohlednila procyklické účinky opatření k řešení nakupených úvěrů v selhání i potenciální dopad na finanční stabilitu;
- Evropský orgán pro bankovníctví, aby v konzultaci s Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy a příslušnými orgány do konce roku 2018 zavedl u všech bank zesílené požadavky na poskytování informací o kvalitě aktiv a úvěrech v selhání;
- Evropský orgán pro bankovníctví, aby do konce roku 2017 vydal bankám pokyny týkající se monitorování úvěrových záznamů, v nichž budou uvedeny minimální podrobné informace o úvěrových expozicích v investičním portfoliu, jež budou od bank vyžadovány;
- Evropský orgán pro bankovníctví, ECB a Komisi, aby do konce roku 2017 navrhly iniciativy k posílení datové infrastruktury jednotnými a standardizovanými údaji o úvěrech v selhání a zvažily zřízení platformy pro transakce s úvěry v selhání s cílem podpořit rozvoj tohoto sekundárního trhu;
- Komisi, aby do konce roku 2017 ve spolupráci se všemi příslušnými orgány a institucemi a s přihlédnutím k dosavadním úspěšným zkušenostem členských států vypracovala „plán“ pro potenciální zřizování národních společností pro správu aktiv, jenž by obsahoval společné zásady pro příslušné okruhy aktiv a účastníků, prahové hodnoty z hlediska velikosti aktiv, pravidla oceňování aktiv, vhodné kapitálové struktury a správu a mechanismy fungování takových společností jako veřejných i jako soukromých subjektů; plán by měl rovněž vyjasnit přípustnou koncepci opatření na záchranu aktiv a využívání společností pro správu aktiv, jež by byla v souladu s právním rámcem EU, včetně směrnice 2014/59/EU (BRRD) a nařízení (EU) č. 806/2014 (SRMR) a pravidel státní podpory;
- Komisi, aby vyvinula do léta 2018 evropský přístup, který by podpořil rozvoj sekundárních trhů s úvěry v selhání, zejména s cílem odstranit překážky pro převod úvěrů v selhání bankami na nebankovní subjekty a pro jejich vlastnictví nebankovními subjekty, a to při zachování práv spotřebitelů, a dále aby zjednodušila a potenciálně harmonizovala požadavky na udělení licencí třetím osobám spravujícím úvěry a aby v tomto směru případně zahájila legislativní iniciativu;
- Komisi, aby do konce roku 2017 zveřejnila výsledky srovnávací analýzy efektivnosti vnitrostátních režimů (včetně insolvenčních) pro vymáhání úvěrů z perspektivy bankovních věřitelů a poskytla co nejpresnější srovnání míry výtěžnosti, doby vymáhání a nákladů s tím spojených napříč členskými státy, a dále s přihlédnutím k probíhajícím reformám posilovala v rámci evropského semestru důraz na insolvenční problematiku;
- členské státy, aby na základě uvedených srovnávacích analýz zvažily do konce roku 2018 provedení zvláštních vzájemných hodnocení insolvenčních režimů uvnitř EU, a to se zřetelem k tomu, že právní systémy a insolvenční rámce se mezi členskými státy výrazně liší;
- Komisi, aby dále analyzovala možnost posílení ochrany zajištěných věřitelů;

9. SOUHLASÍ, že se k této tematice bude pravidelně vracet, poprvé za šest měsíců, aby vyhodnotila vývoj úvěrů v selhání v Evropě, restrukturalizaci bankovních odvětví v tomto ohledu a rozvoj sekundárních trhů pro transakce s těmito úvěry, dále aby posoudila pokrok dosažený na základě hodnocení ze strany Komise a aby v souvislosti s úvěry v selhání v Evropě koordinovala komunikaci.

[1] Dokument 9854/17